

Má písmena

**Milada
Součková**

Milada Součková

**Milada
Součková**

Má písmena

První písmena / Mluvící pásmo / Zakladatelé /
Vlastní životopis Josefíny Rykové

ČESKÁ KNIŽNICE

Vydávají Nadační fond Česká knižnice, Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.,
a vydavatelství Host

www.kniznice.cz

Ústav pro českou literaturu
Akademie věd ČR

Vychází s finanční podporou Akademie věd ČR a Ministerstva kultury ČR.

Při práci na publikaci byly využity zdroje výzkumné infrastruktury
Česká literární bibliografie (kód ORJ: 90243).

Ediční příprava Jakub Říha, Zuzana Říhová a Kristián Suda
Komentář Zuzana Říhová
Vědecká redakce Jiří Holý

Editors © Jakub Říha, Zuzana Říhová, Kristián Suda, 2023
Commentary © Zuzana Říhová, 2023

Cover photo © Národní galerie Praha, 2023
© Milada Součková — dědicové/heirs, 2023
© Nadační fond Česká knižnice, 2023
© Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., 2023
© Host — vydavatelství, s. r. o., 2023 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-2005-3 (PDF)

PRVNÍ PÍSMENA

INICIÁLA první velké písmeno A, začátek má být řádný odhodlaný.

C je ještě krásnější písmácký nástroj, A spíš monogram, cé prvek, do výdutě cé se dá vymalovat celá krajina, celá krajinka v břichu velkého cé a ještě květinové úponky pověšené dole a nahoře na zákrutu. Není to pouhopouhá ručně malovaná zbytečnost ale láska k napsanému písmenu slovu příběhu, zlato žádné hračkářství a falešný přepych. Uměle sestavený bronz má být čistý, nečernat, držet aby vynikly barvy a celý výjev.

C není písmeno z rodinného nebeklíče ačkoliv znamená letopočet a kus kostelního nářadí. Čte se pěkně: léta Páně narodil se syn Josef, dcera Marie a níže, Marii se narodila dcera.

Ve výduti velkého cé je léto, slunce svítí na bílou omítku domku na svačec ten se hodí zvlášť dobře k výzdobě písmen, vychází tetička, stará, mohla by být babičkou. Tak je v hlavních rysech výplň výdutě cé, až barvy trochu zaschnou, začne se malovat lístek na horním zákrutu, že takové hraní nemá smysl? počkejte, nakonec se pozná že to byl dobrý postup při malování lístku se použije zbytek rozmíchané zeleně, zčerstva, svačec rychle vadne. Nemyslete že se zas přejde doprostředka, ne, zbývají čtyři písmena prvního slova nedají se jen tak odbýt jak by vypadala kdyby následovala hned po ozdobě

obvyčejně psaná! Pět písmen cé í en í es, kdepak Cejnárek, my se přece jmenujeme Burdovi.

Vedle jsou Martinkovi, stavení, ne na hřbitově tam máme u kostelní zdi do obdélníku kovové zábradlí kříž a nad hrobem bezový keř kdežto Martinkovi jsou dost těžko k nalezení, když vejdete, nalevo z hlavní aleje.

Tetička Burdová neví co by vařila. Dnes bude pohřeb Šonkovic co ho chytla s vozem dráha. Nejlepší bude kus hovězího. Martinkovi mu, Karlovi, napsali že buď musí převzít živnost nebo ji dostane sestra z Písku. Tady mu není nic dost dobré jak může sedí u té Židovky z Prahy jen proto aby mluvil německy, viděla jak jí dává modré korále a tužku, chce se na to zařídit Židi ho dostali ještě v tom nechá jmění. Židovka jedla brambory se syrečkem a on před ní vybaloval z papírku korále, Židovka si myslí že na ni bere a ke kterým šatům by se hodily; no, moc hezké nejsou, nestyda, kdo jim ten letní byt tady odporučil?

Kde jsou klíče k zahradě? Tam jsou květiny keře k výzdobě hasičské slavnosti svěcení zvonů sokolského odpoledne a velkého písme-ne. Záhonek keř angreštu, co se divíte, přece již není ten co tenkrát.

Včera měli u Martinků plno odpoledne v zahradě večer taneční zábavu. Židovka ta by brala i frizérka přišla v hedvábných šatech co teď holky dělají a ještě v deset hodin si dala řízek to stojí peníze.

Že je domek prodaný? Dnes by za něj chtěli sto tisíc nikdo jim je nedá, zahradu nechali zpustnout a v domku je řeznictví.

Tak to je prosím vnučka?! Ale. Podívej se, tak to je neteř paní Burdové a my se divíme taková rodina a nechá hrob tak sejít, my máme taky hrob v Písku a postaráme se aby bylo světlo a všechno alespoň na ty hlavní dny na Všechny svaté. Dnes tu sedí jen kluk s knihou a šofér na pivě. Není čas, musíme být v kuchyni, dcery, ty spíš šly. Noviny visí na zdi pod nimi dával Židovce tužku a korále. Co jen vodovod stál peněz. Martinkovi koupili husu mají štěstí s jejich Tony už jde z koupí, měla by si taky pospíšit, Tony jim nadře všechno se jí může svěřit rozvazuje huse křídla jistě nebyla drahá, Tony hladí husu po krku aby si zvykla husa jí klade protáhle vlnivě krk

do klína i s husou Tony umí, tetička Burdová obdivuje Lédu, bože je to ženská! zas aby člověk takovou služku poslouchal všechno od ní snášel. Kus morkové kosti, srdce, jater. Z věštby se kouří. Přívažek, ať je dobrá hovězí polívka!

Hotovo, teď obtáhneme ještě naposled písmena C, i, n, i, s, nejlíp se k tomu bude hodit něco co se říká dětem když chtějí vypravování.

Aby tetička Burdová nezapomněla že má jít k řezníkovi!

Na knížecí hostině má švec uhádnout, co je v míse před ním,

Kdo dělá motovítko úmřée,

Kdo zabije černou krávu neúmřée,

švec vzdychá ach Ráčku Ráčku a je vysvobozen protože se jmenuje ráček, květovanou vestu má na sobě asi proto aby se naznačilo že jí tolik až si musí rozpínat u vesty knoflíky a také že je mísa s pokličkou v níž jsou raci ozdobená malovanými kvítky.

Tak se kdysi psaly úvody ke knize jména předků příbuzných patřičný místopis na začátku také nikdo nerozuměl kdo jsou manželé která je jejich dcera jak je příbuzná s Marií Burdovou. Všechno se plete teprve při dalším čtení při hraní divadelní hry se vyjasní souvislost proč Kdo dělá motovítko úmřée, Kdo zabije černou krávu neúmřée.

V zahradě na písku popolezli kousek dál škvor a holčička, oba, jde stará paní Hájková zavadila o ně a přitom se ptá, tak copak dělá, copak že je tu tak sama, hezky si hrála a kdepak jsou druhé děti?

V altánu nejsou marně byste je tam hledali i když je viděla radova kuchařka zahýbat tím směrem. V altánu nikdo není. Stará paní Hájková tam chodívá někdy po svačině číst Politiku a Královnin náhrdelník.

Psí víno zarůstá altánové stěny a když se děti při lezení mezi sloupky za něj chytají spleť úponků povoluje natrhává se a přece zachycuje jak se padá ve snu a při přelézání zábradlí vytrhuje se z listové stěny kus listnatého provazu povolujícího pod táhnutím křehce lámavě s kyselou vůní vějířovitých listů na vysokých stoncích

dlabátkovitě rozšířených na místě kde přirůstají kde se tak dobře odlamují a dobře se hodí ke hře na pana doktora jsou dost pevné a přece se s nimi neškrábne. V poslední chvíli se pád zadrží a potom se houpe rozbitý natržený kus, uteče se, druhý den při probuzení se na to zapomene neboť zlomené úponky zase srostly spravily se. Na dně altánu se usazuje vysoká vrstva prachu sklizeného na mlat rozmělněná do cirkusové manéže nanesená na botách střevicích i na lavičku kolem při přelézání i při hře. Nedá se prohlížet mohly by ji škrábnout.

Stará paní Hájková zachází, tady leží v trávě docela pěkná hruška mezi spadlými hruštičkami se suší prádlo prostěradla povlaky na polštáře na peřiny svoje pruhované si Jiroutková vyprala při praní pro radovy, Jiroutkovy děti sbírají a jedí padavky chutnají jen zeleně z trávy z listů bez chuti po zakousnutí začne stopa zubů žloutnout nezralé ovoce se nesmí jíst bude ti špatně! Jiroutkovy děti jedí i padančata švestek, tvrdá nafialovělá mandlovitá padančata švestek a na pana doktora si s nimi nehraje, jíst ty načervenalé švestičky a nechat si sahat a dívat dřívkem nebo ulomeným listem se štítí.

U radů v kuchyni krájejí u okna zeleninu, hraní nehraní, je v altánu někdo není, oběd se musí dělat a být včas, paní radová vychází před okno nakrájené zeleniny v tmavomodrém kabátku, je špatné počasí.

Z druhé strany vychází slečna Knyzlová, řekla, dívá se že paní radová mluví ve společnosti aniž by brala ohled na to že jsou tam také mladé dámy, paní radová není jemná dáma říká mužovi o slečně Knyzlové stará koza slyšela je jak mluvili v pokoji když u nich pod oknem hledala míček. Proto ji vezme slečna Knyzlová s panem redaktorem na procházku aby se řeklo podívejte se jak mají děti slečnu Knyzlovou rádi a aby paní radová nemohla o slečně Knyzlové povídat že líčí na pana redaktora.

Na procházce šlapou střevíce slečny Knyzlové po mezi po jitrocely ohýbají trávu a polní květiny nechávají na nich drobné prášky ostny a zelené skvrny, ať se neumažou nesklouznou v lese do mokra kde je hustá vysoká tráva tam jistě teče voda! Bílé plátěné boty a světlé letní šaty se vlastně pro slečnu Knyzlovou nehodí jsou sice čerstvě

vyčištěné a ne že by měla staré přešíváné šaty ale nějaký volán sámeček je na nich jakoby nastavovaný opravovaný, bílé boty budou asi přece starší proč by jinak byly tolik nabílené a měly divnou špičku? Slečna Knyzlová stojí na jedné botě proužek od bláta na druhé zapíchané bodláčky, ptá se pana redaktora co soudí, takhle si představuje; je z dobré rodiny to uznala sama paní radová ale pan redaktor si ji nevezme není dost zdravý i kdyby ho slečna Knyzlová ošetřovala, není vám chladno pane redaktore? není mu chladno představuje si se slečnou Knyzlovou proto se s ní tak rád baví a paní radová o ní večer řekne že je stará komediantka.

Když se ukáže chladno a pod mrakem má slečna Knyzlová tmavé šaty se stříbrnou broží bledší voňavou pleť a tmavé obyčejné střevíce zanechávají žvachtavé klouzavé stopy vtiskují do písku malé rybníčky, pan redaktor tu není slečna Knyzlová se jí nevšímá nebere ji sebou na procházku.

Slečna Knyzlová jde po zahradě hned vyjde ven měla by zajít do bezových keřů tam by se podpatky zaryly do hlíny tam by se obtiskly zůstaly by nesouvaly by se ale do křoví lezou jen děti Jiroutková když honí slepici, prořídlo, není tam schovaně ani pro hru ani když se chce a naděláno i spadalé lístky zblátily.

Slečna Knyzlová vychází ze zahrady, třeba bude mít dnes k obědu smaženého kapra a dostane poštou pohlednici.

Jiroutková říká rukulíbám.

Aby to rychleji schlo jsou dveře do pokoje slečny Knyzlové otevřené, neprší, je umytá podlaha v pokoji pohovka psací stůl jinak všechno jako v pokojích na letním bytě. S Jiroutkovou holkou a s Máničkou zavřou dveře a svlečou se v pokoji slečny Knyzlové donaha. Jiroutkova se v poslední chvíli lekne, co kdyby se maminka vrátila s čerstvou vodou, dostala by za ty dvě malé holky, natáhne si šaty (nemá kalhotky ani košili) nechá je tu ať dělají co chtějí a dostanou, Mánička stojí za pelestí postele, druhá se vtiskuje mezi zeď a kamna, škrábla si za nehty trochu omítky, Jiroutkova holka odešla a nevědí vlastně na co si chtěly hrát, venku za oknem je vítr a zelené listí nesvítil slunce; chtěly do pokoje slečny Knyzlové podívat se do zrcadla?

vylézt na židli? co chtěly vidět? proč se svlékly donaha? je postel tak vysoká a nastlaná nebo holčička tak malá? kamna jsou bílá, ne, hlavně postel musí být bílá, bledězelené kachlíky mohly být bílé určitě je bledězelený povlak na pohovce zelené stromy venku snad také omítka, měla za nehty nazelenalé? V pokoji slečny Knyzlové se musí hrát něco zvláštního, slečna Knyzlová je stará jezdí sem každý rok a zase mladá, slečna, v Praze mají byt na Smíchově klavír a slečna Knyzlová nosí do koncertu tmavé hedvábné šaty se stříbrnou broží měla je tady jednou v neděli.

Teď jde Jiroutková vytáhne je za ruce zatracené děti aby je člověk pořád hlídal umažou jí podlahu! neptá se co tu dělají proto na to děti nemyslí rychle zapomínají proto se to také nedozvědí. Ještě by neřádi zašlapali čistě umytý pokoj! ať už jste venku! tam si hrejte! Jedna stála za pelestí druhá mezi stěnou a kamny. Co bylo bílé? kachlíky? peřiny? nahota? kybl Jiroutkové?

Jak to bylo na tom obraze?

Na něm nebylo přece dopoledne chladno a po dešti, bylo odpoledne krásně. Kde visel? visel u tetičky Burdové jak vždycky vypravuje maminka nebo to bylo zadlouho potom když přijeli na letní byt bydleli u Máchů a tetička Burdová umřela?

Na obraze je skupina stromů, dámy jdou na procházku? budou teprve svačit? na tu dálku je k rozeznání jen prostřený stůl v zahradě. Na obraze je všechno zmenšené není vidět lovecký výjev skupinu daňků mech na tkaném plyšovém pozadí košíčky ze sítiny nedávej do něj chleba utrhni si kytičky. Holčička ve svátečních šatech žene před sebou kolo, míč, dámy jdou vstříc pánům přicházejícím z honu, z města, dámy rozumějí zavařeninám páni střílejí na podzim koroptve,

Kdo dělá motovítko úmřeé,
Kdo zabije černou krávu neúmřeé,

jak se dělá motovítko? není to v pohádce nebo tetička a maminka neumějí neznají zapomněly ten kousek?

K tomu obrazu je zasněžený protějšek ale ten tady není.

Kde jsou velcí? doopravdy! na koupání. Na obraze vezmou sebou košíček s jídlem s ovocem. Sněž ten rohlík! Tak jako na obraze to ani není možná vždyť ten košík s ovocem je zase jen namalovaný. Na svislé porculánové stěně prohlédají okénka věžička Pozdrav Vzpomínka ze skleničky tety Burdové vyrůstá listí traviny lesní plůtek můstek, lavička! tady si sedneme! tetička Burdová plete pro dítě košíček ze sítiny. Není vidět co budou mít na tom obraze k večeři!

Nejraději by šla za paní radovou do bytu, chtěla by vidět prostřeno jejich večeři na jaký talíř dávají míchaná vajíčka lidi si všelijak mažou solí ukrajují sousta někde mají obroučky na ubrousky a všude u stolu něco co jinde není u radů mají zvláštní dečku sestavenou z dřívěk aby se nedělal na ubruse kruh od mísy od piva, šachovnici rozdělenou na tmavé a světlé proužky, jak se hraje? jak asi pan rada jí po večeři chleba s máslem? paní radová přinese Máničce kousek čokolády.

Stoupne si pod jejich okna uslyší šoupání židlí paní radovou, seď hezky, ale teď musí odejít, paní radová se zlobí že si Mánička s nimi hrála na pana doktora že jí dávaly jíst padančata, vyklonila by se z okna: Mánička musí večeřet! slyší jak se staví na stůl pan rada přisedne paní mu řekne to je zase ta holka vlezla by člověku do talíře; mají měkký ubrus po každém jídle jemnější nesčíslněkrát praná vlákna se znovu uhlazují a načechrávají ve tkaném vzoru ve spravování v nově udělané dirce, takový ubrus mají jen radovi zavařili deset kilo brusinek jedí srnčí venku je zima, až v Praze, nedozví se jak jedí srnčí kýtu s brusinkami, když se pan rada vrací z honu paní s holčičkou ho očekávají a vítají vypravuje jim, snad to někde tak je, snad u radů?

Ještě by se mohla objevit slečna Knyzlová byla už nebo půjde teprve k večeři? třeba si něco koupí doma sní a po večeři v zahradě začne jak bylo dneska krásně, neptá se co jste měli k večeři nevypravuje co měla dobrého asi se stydí; zatímco jsou všichni u večeře přinese si salám párek šunku, Jiroutková pro ni kupuje půllitr mléka a přece mají Knyzlovi na Smíchově byt dělají řízky husu knedlíky

s vejci, prostře si slečna Knyzlová na stůl ubrousek který si vzala sebou z Prahy? dá si jídlo jen na papír? potom musí všechno schovat smést dobře drobečky aby Jiroutková nic nepoznala a neřekla že nemá na večeři; je slečna Knyzlová nahoře v pokoji sbaluje do novinového papíru slupky od salámu zbytek chleba kam ho zahodí?

Na stole svítí sklenice piva Mánička by jen lízala patlala žlutou červenou limonádu bublinky v pivě svítí pěna zůstane tatínkovi na vousech to je pití k večeři!

Slečna Knyzlová sejde do zahrady právě v okamžiku kdy se nepozná kde byla a co měla k večeři, jde, ne, sedí vedle pana redaktora. Podívejte se na ty hvězdy. Velký vůz, Malý vůz, Polárka, Velký medvěd, Venuše.

Slečna Knyzlová klade opatrně ruce a nohy ve tmě aby do nikoho nevrazila, v místě kde sedí paní radová se tma ani nehne.

Naproti nad nimi je Velký vůz proč se říká Velký vůz copak je nějaká hračka! vidíš tamhle je voj, tamhle jsou kola, dívej se, jakýpak vozeček! tak dlouho se to povídá, jedna tečka tak, tak a tak, mezi tím se vede čára až je nakreslený voj, voj od vozu oj od vozu, kde je Velký vůz? nikdo ho neuvídí kdyby se díval jak chtěl dlouho, Polárku, Jižní kříž, Venuši, ať raději vypravuje paní radová, jen kdyby si mohla vedle ní sednout a poslouchat! kdo je Venuše? paní radová nebo slečna Knyzlová? paní radová se svléká ve společné dámské kabině za přístěnkem mokré plavky plesknou o zem na podlaze pak zůstane ležet obtisk jejího silného bílého stehna objeví se kus širokých zad kapky vody na tlusté narůžovělé pleti mizí pod koupacím pláštěm a paní radová je zas suchá teplá měkká. Slečna Knyzlová není Venuše má strach aby nedostala pihy musí se mazat krémem, večeři snad jen salám musí se bát že ji budou večer pomlouvat že byla na procházce s panem redaktorem možná že se jen mluví a slečna Knyzlová ani nechce ztloustnout mít stehna která nechávají v mokrych plavkách dva kruhy, slečna Knyzlová si sama vymáchá koupací šaty usuší na okně nemusí tak platit za uschování zato jde v Praze do koncertu v tmavomodrých hedvábných šatech voní pudrem má silné rty a lesklé oči.

Pan rada si posunul čepici dozadu aby lépe viděl na hvězdy, čepice má lesklý štítek protkávanou černou stuhu vinutou černou ruličku taková čepice se někde nosí odtamtud má Mánička plachetní lodičku ze světlého lakovaného dřeva lodička se kolébá převrací na bok namáčí Mánička ji tahá po písku zaprášenou otlučenou vysušenou škebli plachty i dřevo nazelenaly a načernaly od říční špíny čepice pana rady se tak neucourá jen trochu uschla, taková dálka! mohl by vypravovat, kolik stála cesta jaké je nejlepší spojení, náhoda, měli štěstí že si vzal na cestu kus uherského salámu, taková čepice se tam nosí, loni tu radovi nebyli byli u moře jedli drahý nářez žlutý sýr s červenou kůrou olejovku kousek másla ryby a bleděružoví šnečci leží na kusu ledu, kdepak deset deka ementálu! vedle u stolu to byla jistě šlechtična ach to se pozná Mánička dostala na zimní kabátek límec z racka s hlavičkou se zobákem v zoologické zahradě se bála bavily ji opice ale z vody smrděly všechny zaprášené písky z parku všechny rybníčky z parku až přišlo Máničce špatně.

Hlavy se snižují srst a kůže skládají, paní radová zná Hájkovy z divadla, skládá hlavu aby ji neslyšeli, znám je z divadla.

Chodí slečna Knyzlová do divadla? nebo jen do koncertu? kus by se odehrával v lese smrkovém zelenomodrém lese s trpaslíky a slečna Knyzlová by byla Bedla vysoká bílá veliká krásná Bedla jedlá, božena, slečna Knyzlová se jmenuje Božena nikdo na ni nevolá Boženko! Bedličko! až bude stará bude se opírat o hůl. Vždycky když se hraje pohádka je na jevišti les představuje se les protože se nedovede udělat mech z hadrů a všelijakých chundelů, hlavní věc přece není les ten každý zná ale co představují lidi, Mánička Maďal slečna Knyzlová Bedlu, maďal dostane na hlavu veliký zelený kaštan, ne maškarní oblek aby se podle ozdoby na hlavě poznalo kdo jde za růží za kartu za zvonek, Máničce poněvadž je hloupá se přitom potí nos, Maďal a Bedla v zelenomodrém lese mají vylézt a ukázat co je v lese schované,

tenkrát

vystupuje paní radová dotýká se živůtku krajky šátku, směje se, je rozčilená, sedá vstává, chodí po pokoji.

Povídá o slečně Hájkové něco co děti nesmějí slyšet, neposlouchat aby nedostala před ní ve tmě cvrkají a svítí Velký vůz čepice pana rady kde sedí paní radová je zhasnuto.

Nechme už ty obrazy byly to asi obyčejné barvotisky. Bylo to takhle:

Děti si nehrály v písku ani hru na pana doktora seděly v trávě u bezového křoví. Někdo řekl: tetička umřela. Maminka to přece nebyla ta by plakala. Je krásné odpoledne na obraze, někde bývá zamřížované okno aby děti nevypadly, na bílou omítku sedají velké černé mouchy a z druhé strany vezou rakev. Za tím zamřížovaným oknem umřela tetička v chládku za silnou zdí hrubě nabílenou bijí do ní černé mouchy. Při ošetřování se hlavně dával pozor aby mouchy z horka nelítaly dovnitř. Proto asi měli u tetičky koženou plácačku na mouchy. A kobereček s vytkanými daňky. Děti také umírají nejmíc nemluvnata zrovna tuhle jedna malá holčička děti šly na pohřeb za družičky s kyticí za ruce přát k svátku. Ona je holčička z obrazu neumře nemá takové šaty vlásky nesvačí svátečně s ozdobnými koflíčky v zahradě kdyby ji však někdo maloval tak by také tak vypadala jenže pání dámy a holčička na obraze jsou drobní zmenšení a bíle omítnutá zeď je veliká silná plocha a v ní za zamřížovaným oknem nestojí dítě nesmí se tam. Už nesou rakev, černou, hnědou? skříň, když se přijede neví se kam se má složit prádlo kam punčochy aby se všechno vešlo stůl nestačí má se na něm jíst psát tatínkovi psaní, když se člověk na posteli obrátí nalevo vidí vzorek na stěně, nznak dveře, napravo stůl židle pohovku obraz a hnědou skříň.

Po ozdobném písmenu slově úvodu by měl přijít popis hlavní osoby dáme sem však raději její fotografii tak to bude lepší, hledejte ji v zásuvce ve vázaném albu upravíme ji pro knihu, vzorek chodníku je rozmazaný v domě nejsou obchody na rohu, vida, málem by člověk zapomněl, prodávají otomany rozkládací křesla na spaní skládací postele, vetešnictví se spaním dolů do země dříve tu jistě bylo uhliřství a na místě kde visí obraz rozkládací železné postele vycpané kostry spaní visela tabule s namalovaným horníkem v slavnostní

uniformě měl by raději nést putnu na roznášení uhlí; jednou tady bylo hokynářství

Náci a Muci
byli dva kluci
zanechali slabikáře
šli pokoušet hokynáře

jedno v těch místech pak se asi přestěhovalo za roh, všechna okna v přízemí zamalovali bílou barvou jsou z matného skla se zkříženými kladívky & obchod uhlím & kolik je v úřadě, děti ve škole, služka vzadu v kuchyni paní hledá ve skříní ale co tu bylo předtím?! když si Náci a Muci kupovali kroucené krauzaminové hůlky a kuličky a hokynář povylezl na schůdky a lovil pro ně ve sklenicích; v Karlíně za těmi mléčnými skly prodávají Barvy Laky Fermeže na Žižkově ve Velkém i Malém na Vinohradech Velko-Sklad Velko-Sklad, mléčné sklo končí ve dvou třetinách ozdobným obloučkem bez písmen ta mléčná mlhovina má v sobě hvězdičkovitý vzorek! vychází služka s dítětem, nenech se tahat, jen aby ho potkala, snad by bylo lepší jít na druhou stranu, před nimi vystrkuje ohromný fotografický aparát varhany z hnědé kůže na letní boty z pomalovaného plátna strašné jednotlivé výjevy katastrofy najdete uvnitř a přístroj ukáže co se může lidem stát za hrozné věci; nepotká ho, ne tak rychle, ještě, snad, ať ho potká, to je někdo jiný, ani neví že vede za ruku dítě až jí zatíží ruku parchant jeden.

Za těmi mléčnými skly měli jste se všimnout tisknou: kalendáře pro kominíky v zasněžené krajině narezlé od západu slunce přejí mnoho štěstí k Novému roku leden červen červenec prosinec tak drobně natisknuté že se ve jménech Nikomeda a Ludmily slila tiskařská čern: svaté obrázky Ježíška oblečeného za mnicha s ovečkou u nohou ledařským bodcem na poutnické holi zachraňuje, bleděfialový plášť růžově podšitý slaměný klobouček na bleděmodré stuze, naboso není mu zima hřejí ho svíčky roztává sních.

DOBRÝ PASTÝŘ

Pane Ježíši, Synu Boží,
Ty jsi ráčil o Sobě ří-
ci — „Já jsem pastýř dobrý.
Dobrý pastýř dává život
svůj za ovce své.“ Ty jsi
život svůj dal za celé
člověčenstvo na dřevě
kříže, abys vykoupil a
spasil nás. Já chci bý-
ti ovečkou dobrou, chci
ochotně slyšeti hlas Tvůj,
hlas Pastýře dobrého,
Jenž mne volá a ke mně
mluví slovem Božím na
kázání a každou dobrou
nábožnou knihou. Vyslyš
pokornou prosbu mou, ať
slovo Tvé nejenom slyším,
ale také věrně zachovávám.
Jen tak zabezpečím sobě
blažený život na tomto svě-
tě a blaženost věčnou v ne-
bi dle zaslíbení Tvého a
pro Tvé nekonečné zásluhy.
Amen.

B. M. K.

Karel Melichar a Baltazar a některé obrázky v hedvábných šatech a orámování z papírové kraječky. V dílně mezi stoly dávej pozor aby tě to nechytlo za ruku, stroj páchne duní svítí a tiskne obrázky mohl by zrovna takhle pohánět výjev neštěstí. Svatý Josef pan Záruba dohlíží na Ježíšky Panny Marie písně modlitby jinak by byl tesařem

spravoval by boty dědeček mu dal staré boty a přemluvil ho aby dohlížel v tiskárně na svaté obrázky modrou zástěru že může nositi dál.

Ze zbylých oken a dveří s matnými skly udělali v dílně pokojíček pro psací stůl z bytu v prvním poschodí se sem smí jen se svačinou na kávu se ustál škraloup z rozsvíceného světla a ze slané housky jde zima z ulice, kytičky tlačené z papíru spojují bílé pásky roztrhávají se až při kupování u papírníka kytička pomněnek a růžiček se odtrhne a přilepí na arch papíru a kdyby člověk měl někoho opravdu rád přilepil by mu do památníku košíček fialek. Co je krásnější fialky nebo velké růže? kdyby konvalinky nebyly tak malé ty by byly nejhezčí. Víme co je za těmi matnými skly nejsme na ulici jde se nahoru po žulových činžovních schodech služka má zlost že ho nepotkala domovnice je také proti ní kdyby radši rozsvítila to jsou schody! rozléhá se, má kde, díváte se dolů přes zábradlí a dítěte si ani nevšimnete. Proto byl venku fotografický aparát. Nehleďte už, máme fotografii dítěte, zvětšenou, bude viset tam kam měl fotografický aparát namířeno:

Pohovka byla v tom bytě u okna, pozor, takhle je to, z toho okna se dívala dolů na ulici na fotografický aparát na lidi dole jak chodí po ulici mají-li doma schované fotografie tetičky a děti podlepené na tuhém papíře a který z nich je ten pán který když svítí slunce fotografuje a uspořádává skupinu lidí a stromů. Bylo to v tomhle okamžiku co ji aparát zachytil? bez maminky, maminka byla to odpoledne na pohřbu.

Jindy v tu dobu je okno zavřené a maminka spí na pohovce v červeném županu s drobným vzorečkem,

učí se tomu vzorečku nazpaměť dává ho pod zvětšovací a zmenšovací oční čočky potom si začne v duchu hrát hru na pana doktora, zvláště že si člověk může představovat určitá místa lidí události a udělat z nich hru na pana doktora bez zahrady bez dětí sám i bez vzorku věcí před sebou hraje v něm neurčité místo neurčité osoby nakonec hraje jen uvnitř až v těle zabrní když to dlouho trvá.

Maminka je na pohřbu, chyba, přece se dítě nedívalo samo z okna! mohl u něho být někdo jiný, stojí u trávníku, ba ne, jak chcete odtud

fotografovat až někam na Nebozízek! Fotografický aparát míří o poschodí níže služka odešla do kuchyně při hledání ji nepotřebujeme, do pokoje kde se jí kouří spí po obědě tam nedají fotografii své neteře! ložnici se jen projde ve dne se nic neuvidí prázdné zrcadlo zhaslé lampy zavřené skříň postele, fotografie musí být někde tady v tmavém pokoji ať je to jídelna nebo salon budou stažené rolety že je tak špatně vidět jsou-li na židlích povlaky pak se na stole nejlí a leží na něm sametové album s kovovou sponou najdete v něm příbuzné a tetičku Burdovou. Zelenomodrým chocholem z pavích per se opraňuje vyřezávaný rám a sklo za ním u pozlacené židličky knoflík u botičky na rozepnutí: zvětšená dětská fotografie.

Za nějakou dobu jsou všechny děti novomanželé staří lidé k nerozeznání bledá indoevropská rasa s tmavýma očima se znatelným nosem ještě se nějaký čas ví to je tetička když se vdávala, dá se z nich udělat reprodukce z mládí významného muže jinak se řekne nepamatují se umřela malinká, královské rodiny se připodobní obyčejným rodinným fotografiím drahý nábytek namalovanému pozadí u fotografa.

Nehádejte podle šatiček na první fotografii je nahá s přiblblým držením nemluvněte neumí ještě sedět kdyby byla z královského rodu měla by nějakou významnější předložku je udělána v ateliéru velikým fotografickým aparátem odnaproti se závojem s růží kvetoucí před výstavním palácem uprášenou stým tisícím návštěvníkem pokropenou samočinným rozprašovačem osvětlením hudbou fontánou snad ji fotograf vystaví kolorovanou v zasklené skřínce vedle obchodu s motocykly v zahradní restauraci mezi stoly, pozlacená rákosová židlička představuje košíček roh hojnosti zlato odprýskává na tvářičce vyrůstají po smrti tetičky Burdové retuše dělají knírky obsedávají švihácky židli na návštěvě v dámském salonku s pozlaceným divadelním nábytkem, oči, to se pozná až později zatím vidíte že je to holčička.

V noci se probudila, maminka nařiká pláče že to není možná.

Pod fotografií stojí rakev vždyť je to v pražském bytě tety Burdové holčička dostane nový černý sametový kabátek s tmavě stříbrnými knoflíky na pohřeb z něho odpárou bílý límec.

Takhle je oblečena. Ten kabátek šil Hlásný a Černý. Hlásný žaket, Černý sukni, Hlásný drží velké nůžky, černý bílou křidu, hlásný centimetr okolo krku, černý klečí na zemi u okraje sukně, hlásný stříh černá látka soukenná látka hlásný výborný stříh černá výborná kvalita, Hlásný a Černý si vzal za ženu vzdálenou tatínkovu příbuznou, hodný člověk, Hlásný stříhá v dílně není ho vidět schovaný za panny do půl těla kabát do půl těla podstavec, Hlásný a Černý krejčí pro dámy.

Jídelnu předělali na hlásného a černého zbyla z ní holá kredenc židle a stůl rozestavené ze sestavy jídelny do sestavy krejčovského salonu na kredenc dali skleněnou vázu s umělými květinami velké sešity v červených a bílých obálkách se silnými zlatými nápisy Modes Robes Modes pro silnější Robes pro dlouhé hubené ženské na poslední stránce pro děti a pro nevěsty. Pan Černý klečí u nohou paní radové rozparuje na ní bílé stehy kreslí na ni křidou.

Zatím se čeká v jídelně prohlízejí se Modes Robes červená umělá růžička se zachvívá jak přejíždí pod okny těžký nákladní vůz.

Jak se mohl Černý oženit když je jídelna změněna v Modes Robes když jim cizí lidi osedávají židle a na kredenci jsou sešity a skleněná váza s umělou červenou růží místo ozdobných sklenic podnosů a konviček! dílny dozadu, kde potom je kuchyň, kde spí? dvorek je beztoho malý, černý strom namalovaný v rohu jarní nebo podzimní list naznačuje jarní nebo podzimní kostým vyprášit tam z koberce co se sem za celý den nanese! do takového tmavého dvorku by Vondráčková bydlet nemohla.

Vchod do domu má zato podjezd se sloupy kudy může vjet vůz pro dámu v šatech ušitých podle Modes Robes, průjezdem by se mohl vést kůň za uzdu dupal by po dřevěných dlaždičkách člověk by se musil přitisknout uhnout na výstupek ke stěně. Milostivá paní potřebuje kostým plášť Hlásný a Černý dovedou však také ušít plášť do divadla a nejlépe ze všeho amazonku proto jsou po stranách průjezdu mramorové sloupy a na stropě divadelní malba.

Proto je pan Hlásný svobodný proto se pan Černý tak pozdě oženil přece je to lepší pro oba lepší pořádek dohled ale rodina jako jiná

to přesto není v jídelně Modes Robes v pokoji dozadu dílna i kdyby si chtěli až dámy odejdou udělat z Modes Robes zas jídelnu ložnici kuchyň ani by to nešlo, toho uklízení látek špendlíků!

V neděli když není sezona taky jsme se tam byli podívat, pak přijdou domů nemají ani jídelnu ani pokoj do dvora pan Hlásný nemá ženu a pan Černý zas nemá děti.

Klečí před paní radovou, dvakrát, v zrcadle a před zrcadlem, dvakrát, na dřevěném vypnutém poprsí a na vypjatých prsech paní radové natrhuje a srovnává kus látky; už bude paní radová hotová už vychází ze dveří salonu kde se zkouší je jen jedna paní radová opět je zvlášť dřevěná panna, kabát a paní radová na schodech myslí není-li látka příliš choulostivá, dole v průjezdě to místo si Hlásný a Černý dobře vybrali, bude to hezké ten Hlásný a Černý přece jen dobře šijí.

Přijde na řadu její kabátek. Maminka ta má často kostým plášť od Hlásného a Černého chodívala sem ještě než si Aninka vzala pana Černého mamince se našívali na všelijaká místa panny něco knoflíčků záhybů ozdob co jich je jen doma v zásuvce pod hodinami tam je knoflíků! kovových kostěných barevných všechny jsou v krabici ve stolku v jídelně pod hodinami, odpárané staré drobné peníze kolečka kuličky; záhyby ušijí Hlásný a Černý tak pevně že se pod nimi začas usazuje prach.

Dnes budou šít pro ni látku vybrali minule pan Černý u ní klečí a poprvé jí někdo páře velké bílé stehy na rameni maluje jí křídou na prsou (pro které ještě nemají pannu) pan Černý trhne látkou na rameni roztrhne všechny bílé stehy sešpendlí látku přejede přehladí holčička vidí v zrcadle ztužené kusy látky za sebou pannu v plášti paní radové a nahou pannu ta je pro ni tak veliká že se jí přehodí její kabátek přes jedno rameno pan Černý a maminka vybírají výšivku z černých sutašek a knoflíky pan Černý již neklečí na zemi přišla Aninka a říká milostpaní copak Hlásný! Černý celou neděli stříhal! přitom vybírají knoflíky, ta paní Burdová! kdo by si pomyslel! vždyť jsme s ní vlastně také příbuzní!

Holčička v látce ztužené u krku na ramenou na prsou se vidí
v zrcadle vybrali pro ni tmavě stříbrné knoflíky.

Holčička je oblečená.

Může si hrát. II.

Může jít na ulici. III.

Nebude jí zima. IV.

II. KOUSEK PŠTROSÍHO PÉRA zalezl na dno kloboukové krabice ško-
da ji vyhodit položí se na ni křížkem
vyšívaná dečka, pokoj pro pannu, jak se přivstrčí hlava dýchne pštroší
pírko se zahýbe nejlepší vyfouknout ho vybrat jinak naklade vajíčka
vyžere všechny staré klobouky a kožešinové límečky, než se zakuklilo
bylo motýlem připíchnutým na klobouk foukněte, ještě nadlítne teplé
od ramene je cítit schovávaným šatstvem nedívá se do zrcadlové
skříně v předním pokoji musí být v pokoji dozadu až ho vyhodí přijde
dolů k domovníkovům na dvorek k umeteným válečkům cucíčkům
vlasů na hrazdu pro koberce k vláknům tlustého prachu a na tři scho-
dy do zahrádky by nevylezlo. Nikoho cizího kdo jde venku po ulici
by nenapadlo že ty domy mají vzadu zahrádky, mohl by i kupovat
u hokynáře a dívat se do výkladu s klobouky. Kdyby to nebyla zahrada
mezi domy nebyli by kolo zasypali nezasadili by doprostřed růži byl
by tam vodotrysk alespoň kamenná nádržka na plovoucím prkýnku
by pili vrabci kousek pštrošího péra by se přenesl až sem je tu však
tolik sazí že by se labuť ušpinila proto to nejde.

Naproti, něco v papíru na pavlači dvorek cestička růže se dostaly
do skleněného okna nedají se z něho vyndat nemůže se k nim ani
prstem a zrovna je tamodsud nová růže snad je to jen kus růžového
papíru zastrčený v rezedě neumyté od sazí mezi nakropené svazečky

ptačího zobu v košíku, žebrá u zdi v rohu na kraji chodníku, páchně podezřele tím co je v zemi nevyrostla snad na popeli na vyhozené zaječí kůži na vnitřnostech na zapavučinované díře kdoví jaký je to hadr! papír napolo sežraný od červů od brouků napitých rumištěm jen utrhnete kus země plevele petržele!

V kuchyni bude otevřené okno, Liškovi mají na pavlači kus masa v papíru včerejší poupě rozvilo domovnice otevřela jak vyjde služka na dvorek zavolá začíná zpívat: paní Vondráčková!

Na pavlači a v oknech poslouchají: vzala výšku nahoře až v posledním poschodí všichni obdivují jak vznesla koberec na hrazdu hru plácačky teď se nesmí na Tony mluvit koberec by sklouzl z hrazdy Tony by se splekla v těžkých notách ze začátku se zasmáli že začne teď jsou vážní. Až Tony svine koberec vykloní se Vondráčková z okna z pavlače na Tony zavolají ale Tony jde promluvit si s Vondráčkovou už nikdo nic neuvidí neuslyší lidi neradi odcházejí. Že Liškovi budou měnit? je to pravda?

Paní Vondráčková byla jednou taky služka měla jen pár kousků šatstva co si pověsila do skříně pro služby v předsíni nebo v kuchyni, vdala se dostala vlastní kuchyň skříně postele muže dítě. Jen když má služku ráda přijde na velký úklid aby děvče naučila klepání a zpěvu na dvoře tak dobře že pak každý vykoukne vyjde na pavlač a poslouchá. Muž Vondráčkové je u Paroplavby a když je potřeba něco spravit zavolejte Vondráčka, paní Vondráčková umí nejlíp vyprat záclony namíchat barvu na podlahu nejlepší knedlíky zná všechny nájemníky a rodiny co neví sama řeknou jí její sestry a švagrové.

Ježiši, za tu starší holku ručit nemůže, to vědí, neuhlídám ji, když má člověk na starosti tolik práce rodin domů, ba ne, ať se stará sama, to byla paní Vondráčková ještě svobodná byla chudák taky nerozumná slabá ženská měla jen tyhle svoje ruce teď je tu zas ta menší ta je Vondráčkova hezky se učí někdy ji vezme paní Vondráčková sebou nahoru a říká nestyď se. Vondráčková pomáhá aby se Tony pěkně leskly podlahy, tadyhle slečinka — kouká se na Vondráčkovou jak leští podlahu práší koberce, jak obědvá a volá na Vondráčka aby jim

šel pomoci jak nadává na Mařenu a schovává Máně koláč od oběda. K Vondráčkovům je vidět až k plotně na příkládání, na postel. Máňa spí na pohovce Vondráček v posteli u okna a Vondráčková? tu nikdo neviděl lehat a vstávat, postel pro ni není, takhle všechny budit mít uvařené kafe, zhasnout světlo v domě a v noci každému otevřít! na kamnech se něco vaří, Mařena ať domů nechodí! Vondráček pracuje a Máňa je na německé hodině.

Mařena bude mít dítě s nějakým chlapem našli ho u ní v pokojíčku pro služky, nepůjde do služby zůstane s ním. Co by jinde dělali! kdepak Vondráčková! nebojí se ohromného liftu zavřeného v drátěné kleci všechno zná odedávna s ničím se nemazlí ale také nikomu chraňpánbu neublíží. Loni o Dušičkách jela s Máňou tramvají na hřbitov a koupila malou kytici z chvojí s řidce napíchanými květinami, jinak! Vondráčková se nebojí nemocí ani smrti, svobodný bratr paní Liškové má těžkou nemoc musí umřít, chudák paní ještě má Vondráčkovou! ta jí sežene holku pomůže při úklidu dojde k domácímu, jo! Jindy někdo těžce stůně Vondráčková ho polituje nestará se ona dobře ví že se zase uzdraví.

Liškovi jsou Vondráčkové ze všech partají nejmilejší první mají uklizeno vyprané záclony vyprášené koberce, tam se nemusí s kouskem jídla počítat kdopak to jiný může dělat! Vondráčková byla u nich ve vile vzali ji sebou aby jim pomohla každý věděl že Vondráčkovou k práci nepotřebují že jí chtějí všechno ukázat a aby Máňa přišla trochu na lepší vzduch jinak by Vondráčková ani nešla takhle dostane ještě nějaké staré šaty, Vondráčková o venkov nestojí Praha je její, bydlet někde venku přší to máte pak letní byt užila toho dost když Máňa měla spalničky a potom s ní byla měsíc u příbuzných. Vila se pozná hned u silnice podle malovaných ozdob mezi okny Kazi a Teta paní Vondráčková se pamatuje ze školy, takový ubrus s třásněmi měli doma maminka ho dostala jako svatební dar ze služby odkud se vdávala po maminčině smrti si ho vzala Anda ať si ho sežere na to Vondráčková není, Kazi sbírala léčivé byliny blízko je Tetín vystavěla ho Teta tak dávno že tam není ani zřícenina, jednou byla s Vondráčkem na spolkovém výletu.

Koberce jsou svinuté záclony se budou prát nábytek je odstaven od zdi i ty těžké kusy šlo to taky bez Vondráčka štafle postaví služka kam Vondráčková poručí rám se musí začas pořádně vyčistit Vondráčkové můžete úklid svěřit, služka jak může odběhne to je potom práce Vondráčková je sama stojí na židli sundává obraz měli ho doma na kalendáři menší než tenhle stejný Libušin soud tady na něj není dobře vidět ty záclony jsou tmavé Vondráčková ho opřela o štafli a zadloubává hadrem do závitů zlatého bohatě vyřezávaného rámu, bože toho prachu!

Vondráčková i Tony odešly.

Na dvoře zůstal cucíček špíny načervenalý vlnou prostírá na dvorku červený vzor koberce, paní odešla do Stromovky, v pokoji je prázdnou uklizeno u Vondráčků i když nikdo není doma vaří se voda Vondráčková tu musí být každou chvíli. Zazvonily noviny, ba ne, odpolední pošta.

Služka drží v červené vlhké ruce pohlednici, tak vidíš tatínek s maminkou si na tebe vzpomínají posílají ti lístek něco ti asi přivezou když budeš hodná.

Nad umytým kuchyňským omastkem se rozpíná kovová konstrukce vidí ji zezdola služka ji opatrně drží v silných prstech veliký Nebozízek na rovině na ulici voní lanovou drahou nahoře nejvýš je restaurace pod schůdky za ozdobným zábradlím RYBA namalovaný kapr jídelní lístek kapr smažený a bazén s živými rybami, leckdo si dá odpoledne kávu a vánočku ale rybu k večeři a pokladna bludiště vstupné vchod k zrcadlům stromy všechno na ulici.

Kdyby teď vyšla u nich ven zavolala by na ni paní Brožová z vedlejší konfekce nebo holič z krámu v domě.

Rozhledna ve výšce v červených ohromných tlustých prstech se klene přes uklizenou kuchyň večerní noviny teplo zakouřené od vlaku, přivezou ti krásnou hračku, růžové a modré domečky stromečky kravičky ovečky na nožičkách kapky lepidla. Maminka si přiveze klobouk plášť a ozdobu z pštrosích per. Plášť by mohl hrát na jevišti sedět v lóži, na ulici rozsvítili lampy spěchá se s večeří maminka sní jen něco od uzenáře, plášť šustí spěchem do divadla

každý musí něco podat ručník punčochy až bouchnou dveře a v bytě zůstanou pohozené večerní noviny zbytek večere od uzenaře trochu rozsypaného pudru rozsvíceno a teplé dýchnutí v ozdobě z pštrosích per — ještě není večer odpolední světlo bolí až v zádech teprve teď přijdou večerní noviny je brzo k večeri bude asi taky něco od uzenaře.

Vlhké prsty na novinách na pohlednici schnou na kuchyňském stole oknem nahoru do dvorů list pelargonie smetáčkuje po hadru na prach utřete v pokoji, vytřepejte, červené lístky drkotají pan průvodčí měl k obědu švestkové knedlíky na konečné stanici v kastrolu, paní uvnitř jede do Stromovky zaprášila si špičku střevice trávník je pokropený pevný a tlustý výkroj listů v šněrovače, tamhle za oknem mají také pelargonie a vedle toho balíku masa na pavlači je jedna odkvetlá napolo uschlá, v poledne v knedlíkách jsou švestky teplé měkké dole u hokynaře tvrdé zatlačí do žaludku švestka se rozloupne jádro vypadne vyhodí se na dvůr a odejde od okna. Na kuchyňský stůl na noviny se položí stříh pro pannu díra pro hlavu pro ruce paní Vodráčkovou není vidět pokoje jsou prázdné paní jede do Stromovky pořád je ještě odpoledne zrovna takové i v ulicích kde jede tramvaj.

*Národní divadlo
Nám. Republiky
Král. obora*

Ke Stromovce se ještě neblíží není ještě ani v Bělského třídě,
můžete se dívat z okna jak mizí za rohem,

což když ho napadne jít jinudy Ječnou ulicí možná že se bojí aby nemusel jít k některému z těch doktorů kteří mají tabulky na domech; že tramvaj nemůže jen tak zastavit u výkladu a na něco si vzpomenout?! někdy musí náhle zabrzdit zdrží se vystupuje a nastupuje hodně lidí potom se díváte že někoho potkáte nebo nepotkáte zkrátka u Stromovky ještě není teprve na Václavském náměstí.

Žofka se pohodlně opřela a rozevřela knihu.

Loni, právě rok, zastavila se na tom místě u tramvaje ženská šel za ní už v pasáži tady si k ní stoupl a navrhnul jí aby s ním šla

do kavárny Boulevardu měla tenkrát novou bílou čepici v kavárně měli mraženou kávu schovanou aby se nerozehřála v zhasnutém elektrickém světle pod tmavým nábytkem, mramor stydne od mražené kávy mražená káva od mramoru i tak si někdo spálí jazyk černou kávou; mraženou kávu si nedala ta je drahá, sedl vedle ní na pohovku vybrali si bylo poloprázdno a třel se rukávem o její nahou ruku mohlo to dopadnout huř mohl ji nechat i s dítětem dneska rok kdo by si byl pomyslel, dítě! seděli v kavárně bílá čepice se při praní srazila alespoň ji teď užije malá, šlo to všechno tak rychle že ji ani nenapadne že s dítětem na ruce nemůže do kavárny; že musí hledat známého?! proč by mužský v kavárně nenašel práci když tam ženská našla mužského a dítě! co nechce pochopit? to je tak spletená; za pět let povede dítě do školy.

Přijď ó Duchu přesvatý!

Do té doby!

Za pět let ho bude učit slečna učitelka stojí na rohu rozhlíží se aby přešla přes ulici stará panna ve čtyřiceti letech v dohněda přepálených šatech zato v pořádném klobouku brejlích aby okolo sebe nehmatala a viděla na jména a na číslice.

K větší Tvé slávě!

Nenech je v ženských rukou! za šest let bude pozdě, torzo panen-
ských oblín na stehnách na bříše na pažích drží ještě pohromadě
začíná však kostnatět a bělost prsou ovadat,

že si to dítě pamatuje! vidíš já bych na to byla zapomněla.

Žofku vytrhnul ten zvuk ze zamýšlení.

Teprve teď je tramvaj tam kde jsme mysleli, kdo si škrtvá v kalen-
dári a sleduje stanice podle jízdního řádu ten si může zaškrtnout
Bělského třída, hodně lidí vystoupilo všimněte si je to ten pan prů-
vodčí co měl k obědu švestkové knedlíky.

Král. obora

Nám. Republiky

Národní divadlo

byl bohatý měl zahradníka ten po něm růži pojmenoval nebo ji dostal darem a dal si ji k zahradníkovi do úschovy. jezдила na koni mluvila německy byla zlá nikdo ji netrestal měla svůj zámek ani nebyla odsud nikdo na ni nemohl.

Z oblouku popínavých růžiček vybíhají baletky hudba je rozcupitává po cestíčkách růžového sadu tvoří skupiny v popředí tančí tři nejhezčí veselé rychlé krůčky, dva starší manželé přejdou jevištěm naznačují procházející se obecnstvo jdou ke stolku povystrčenému z kulis (tam je restaurace) usmívají se musí se nutit aby vypadali že hovoří? co si říkají když mají znázornit že si povídají? mluví jen tak slova ale jaká? obyčejné věci? dívají se a dělají diváky baletce představující malou holčičku s panenkou.

Škoda že přestali, jeden nerozkvetlý oblouk nebyl čas postavit bude přestávka? jen krátká. Začíná hudba k skupinám stromů k těm nejvyšším jejich poslední lístky jsou tak vysoko že drží na síťce, dole pod stromem nikdo nezpívá v divadle se do té sítě chytá svítání a stmívání den se do ní chytit nedá i odpolední představení dělá večer v divadelní cukrárně je kredenc jako doma, tmavší, a veliké masky s otevřenými hubami a vyřezávanými nakroucenými vlasy jsou také z kredence jenže ohromné a pozlacené. Teď bude jistě dlouhá přestávka zaplatíme a půjdeme domů, někdo ještě objednává kávu pije, nejhorší je to pro ty co mají vypito zaplacené a čekají na příští kousek; hned budou hrát jen ten jeden odložil housle a vstal přišli jsme asi náhodou po delší přestávce že hrají třikrát za sebou.

Tohle je něco pro květinové vzorky zvláštní malé stromky pod nimi je kousek černé země jak je zahradník bere často do rukou pro palmy pro dámy s kloboukem od modistky která posílá pohlednice s šedivými sloupy schodištěm štítem sochami a hemžícími se lidmi aby se vědělo že kupuje klobouky opravdu z Paříže slyšíte co hrajou?

Úvaty monamúr
úvaty mon tresór
úvaty tralalá
úvaty tra lalá

úvaty tralalá
úvaty tralalá
úvaty úvaty
Úvaty

Dáma přijde ze Stromovky rychle se převlékne má nový klobouk sama dovede zpívat Úvaty a jde večer do divadla. Teď je opravdu přestávka a nikomu nebude líto že se vstává a jde obyčejnou cestou.

Tramvaj stojí ať jste u okna v kuchyni ať se vracíte ze Stromovky kaštanovou alejí směrem k druhé restauraci, čekejte, vůz stojí v remíze nepozná se kterým směrem pojedete je na obou koncích stejný přestává pravidlo stanic směru pásem a lístku za korunu dvacet kam chcete jet? to vím že pan průvodčí přehodí kladku přenesení kliku zaklepne schůdky tramvaj pojedete nezatáhnou ji do remízy ale nenastupujte, tramvaj rachotí v polokruzích v osmičkách v obloucích prázdná plechová a lehká vyráží od Krále železnic. Odpoledne krouží na cestě pro koně vozí se kolem až kolotoč Stromovky začne zpomalovat musíte vystupovat nebo znovu zaplatit. Tramvaj vyráží ze zelených keřů nastupujte je dost místa jen si vyberte můžete sedět v rohu na které straně chcete.

Taška se strčí pod sedadlo, neupustí lístek, kdo by tady chtěl bydlet! v rozevřené knize se čte dál:

Žofka se bezradně zastavila.

Krokvice visí z tramvajové lavice měří domy ulice měří rohový dům příčnou ulici va ulice číslo náct,

nevíte kde to je?

potom se to dobře pamatuje,

bydlí u rodičů na konci ulice je vidět ohradu v tom jednopatrovém domě je porodní babička člověk se takové tabulky na domě všimne.

Žofka se k tomu pevně odhodlala.

Na stanici v květinářství mají umělé květiny a jednu vázu s živými tmavočervenými růžemi z pošlapaného sametu modistka předělala ten klobouk ze známosti za patnáct korun a dobře poradila paní z vedlejšího uzenářství ta nemá čas myslet na klobouky ve výkladu

zbyly tři jeden vrátila paní radová, v uzenářství vyvěsili kůži divokého prasete — utrhnete si pro štěstí — půl hřbetu je oškubáno lidi stojí okolo, trhá si mužský se špinavým šátkem na krku usmívá se všichni se na něj usmívají,

tramvaj pojedje kdo tu nevystupuje víc neuvidí.

Jeden člověk v tramvaji se otáčí na pohled na Prahu,

zasněžený pohled na Prahu není umělecký Hausnerová říká ty seš blbec když si chceš koupit barevnou pohlednici se zasněženými schody, pane, na těch by se krásně vyznačily tápoty kdyby člověk mohl po nich jít první hezky prostředkem a dát si záležet nahoru a ještě si uhodit do nasněžené bambule na ozdobě do takových domečků na pohlednicích by se vždycky rád podíval ale tam kam je někdy přístup podlaha je jako po zednicích po malování to všechno není umělecké to by se Hausnerovi smáli.

Paní Hausnerová rozezná starožitný nábytek koberce porculán šálky po tetě Burdové nejsou nic vzácného paní Hausnerová si je prohlédla. Je vidět Nebozizek rozhlednu rozhledna vidí pouhým okem lesíček za starými Dejvicemi pohled ze starých Dejvic lept na kalendáři akciové tiskárny který dostávají Hausnerovi k Novému roku.

Žofka cítila, že nohy pod ní klesají.

Z rozhledny je vidět až do lesíka jde se k němu přes pole širokou cestou tudy přejde za den něco lidí radovi až prodají dům na Smíchově si tam také vystaví vilku pro děti je to zdravé kousek od tramvaje na kraji lesíka mezi borovicemi když kvetou akáty a plané růže sedí paní s dítětem aby bylo hodně na vzduchu po černém kašli, mužský se ženskou počkají někdo jde kolem ženská nadzdvihne začervenaly obličej sestra Hausnerové protože děti u Hausnerů nesměly mít rády zasněžené schody se nevzpouzí na svahu v trávě hlídač a prodej třešní tady je také obsazeno sedí tu holka a zas čte:

Žofka cítila, že nohy pod ní klesají.

Nikde není místo každých pár kroků se vrazí na plot vilu ulici pole veřejnou cestu Bratry Stočesy umělé zpracování kovů jen nad prudkým svahem nikdo nesedí neleží neudržel by se tam to aby zaryl paty do země; svah porostl nízkými smřčky sežranými od mnišky

a přece tak hustými že je celý svah tmavý v hnědavém světle jakým se maluje stan středověk a národopisná jizba v hnědavé díře v hnědavé zemi z níž ve snu rostou houby při doteku se rozpadávají a sliznou dno svahu není vidět vždyť je to vyschlá zadělaná bota nemůže se nosit, ne, je to opravdové jehličnaté mlázi sestra Hausnerové ho dobře zná z jednoho místa na Millstätter See styděla by se bát se že hnědé jehličí sleze ze stromků zaleze do ní špinavé na dně duní to Bratří Stočesové jim je to až do odvolání jedno. Sestra Hausnerové se nebrání u Hausnerů se dětem nesměly líbit zasněžené pohledy a jako ve snu ze svahu vyrůstá něco čemu se člověk neubrání.

Tady je přestupní stanice kdybyste tam chtěli jet třeba do těch končin nikdy nepřijdete leda až se tam odstěhují radovi nebo vám dají adresu umělého látání.

Žofka

je to na stránce třicet pět tramvaj zajíždí do Revoluční.

V duchu,

v kuchyni dosýchá zbytek kávy chaluchy škraloupů omotané na lžičkách, talířky po nichž se stáhla stružka cukrového písku mělčiny zrněček cikorky, ztichlé vlnění odlivu upevňuje znovu večerní břeh opět je možno jít na odlivem utvrdlém pobřeží opět se mohou pozorovati vpíjející kaluže zas vlhce voní umytý kuchyňský stůl svítí právě spláchnutou pěnou nedopitá káva se vsakuje do písku chaluchy zasychají vydávají vůni odříznutého vlhka ještě se na polokruhovitém zálivu louže zazrcadlí světlo a již se hladinka potahuje odumírajícími modravými a zelenavými odlesky. Nad hladinou dne zapadají večerní noviny lákají pohled na plochu čerstvě umytého stolu na výrazná písmena stavějící se k očím; magnetická stěelka se chvěje mezi čtyřmi světovými stranami ustaluje se směrem kam se má jeti v písmena jak se mají čísti obzor přitahuje barvami svých slov velebností velkých písmen tvarem vět drobná zvířátka vteřin umírají a na západě stojí každodenní zázrak písmen Večerníku. I velký kuchyňský koflík Tony spláchně odliv a což lidé kteří pijí kávu v kanceláři a nemohou se utěšovat pozorováním krásného západu Večerníku vidí hodiny jen na hodinkách a jen se těší až přijdou

domů že si přečtou Večerník. Ona ještě neumí číst Večerník, neví nic o umělém odlivu kávy a západu večerníků o upravené asfaltové dráze rozestavených stolcích a kávových podnosech.

Ale už i jí se chce využití té prázdné plochy uhlazené odlivem a kreslit na ni čáry kruhy naplnit tu prázdnou chvíli před objevením Večerníku, čím? napodobením. Co dělají dospělí, velcí? co dělá paní která vypila ve Stromovce kávu kde je při odlivu?

Příběh se převaluje ve vlnách jeho písmena jsou ještě představami o dospělých o přejatých slovech a souvislostech.

Ještě nezná patričný příběh povídku nerozumí denním a románovým písmenům Večerníku pokouší se spojovat tlustými čarami velkých tiskacích písmen kusy skutečnosti.

Paní (maminka?) cestuje prochází se v cizím městě. To je příliš těžké. Paní v Praze dávno vypila kávu oblékla se odešla z domova. Začátek ale potom? nechodí přece jen po ulici! vždyť ani nepila kávu doma jela do Stromovky a tam pila kávu.

Podobu té paní nedovede udělat ze slov proto ji udělá: s maminkou byla v šněrovačkářském obchodě paní nosí tedy šněrovačku svinutou v krabici ukazuje ji ošklivé bledé děvče rozvinuje ji krásnou růžovou ať ji milostivá zkusí můžeme ji trošičku zabrat na jejím pásu nám budou držet punčochy (nohy jsou těžké) živůtek ona nemá ráda ten sen ve kterém maminka nemá ani šněrovačku ani živůtek, ach, tohle je výborný střih, tak, k ostatnímu není třeba pomůcek to není žádné tajemství boty šaty klobouk a tvář si může každý představit ovšem v obličejí ačkoliv je to od každého to neznámější je něco těžkého.

Podobu máme. Sedí na kávě ve Stromovce. Co s tím? vědět kde opravdu je! kde není ani odliv ani západ Večerníku.

Neví ještěže jsou toho plné knihy že se o tom dočte až bude větší ažaž, čte o tom i Tony, bože, ta na to právě nemyslí musí pracovat jen tak že někdy vzhledne k odlivu a k Večerníku.

Podoby téhle chvíle dělají dospělí z takových panen jakou si sestrojila: ze šněrovačky živůtku oblečení, v celé postavě, pravda, je trochu půvabu, která žena by ho však neměla přidáme-li k ní trochu obrazotvornosti? k tomu nějaká módní příkrasa ozdoba a pak! kdo

rád nechte milostný příběh?! díkybohu že o něm ještě nic neví protože pak bychom si rovnou mohli přečíst románovou přílohu Večerníku a nemuseli bychom se namáhat s tímhle tím. Zdržujeme se s tím dítětem poněvadž ačkoliv si přitom hraje chce aby panna byla živá silnější a mocnější než Tony než Vondráčková.

Posazuje ji na židli ke stolku aby pila kávu, proč ji ale najednou opouští, nedovede také více než romanopisci? nebo se takhle nedá vytvořit podoba živého času?

Chceme ji takovouhle, s lidskou podobou, se všemi ozdobami, chceme ji vycpat literaturou aby vydržela zapomněla na práci na sebe a sehrála nám příběh o živém prostoru a čase.

III. ULICE: die Gasse, řekni: ulice, die Gasse, slečna: frojlajn Gaube
popraskaly ruce od mrazu snad od práce frojlajn tak
stará že musí nosit skřípec pořád slečna může mít ženicha nosí
po něm smutek a zároveň chudák po mamince, bydlí na Poříčí v ho-
telu Anglický dvůr, Englischer Hof, od něho umí německy tatínek je
portýrem jinak by nemohli bydlet celý rok v hotelu.

Ve čtyři hodiny odpoledne začíná Gaube pít kávu, na šatech je
vidět přešívaná místa a na kávě s rohlíkem že patří k platu.

Před Gaube přijde: coda: těžká, pak na procházku, ulice: die Gasse.

Zase chyba, pozor na prstoklad ještě jednou ať to nezůstane na-
příště, třetí, první, znova: na e třetí na ef první, jinak se to povede
jen někdy odtud se zas opakuje: coda. Předznamenáno je bé, jedno
bé, z ulice vyvstává do okna protější

dům
Krejčíkovi
švadlena
co mají malé dítě
Lambertovi
ta paní u okna
balkon
nahore

dole na domě je plechová tabulka Marie Řečická dámská krejčová. Na černé čerstvě od prachu otřené zrcadlové ploše rezaví drátky věnce kytice svázané naplocho ovadlé oschlé ohnilé zachycené v mosazných ozdobách mřížích lucernách; svícnech na pianině chyba, bé, bé je předznamenáno. Slečna Řečická ponese na hrob, co je hroznější, rakev v hlíně nebo kamenem zavalený prostor hrobky? ponese na hrob stromek s andělskými vlasy s voskovými růžemi nažloutlými narůžovělými nezvadnou jen aby se nenalomily možná že je slečna Řečická sama dělala papír je potažený tenounkou vrstvou vosku kůže slečny Řečické je také tak loupavá a zůstala by za nehtem kdyby se o ni škráblo, půlová s tečkou, vydržet.

Ještě opakovat Hopsa, Hopsa, dětská polka, nahoru na klavírní desku přinesou rakev, nechají ji dohrát poslední celou notu jen aby nakonec neudělala chybu, zabijí ji do rakve pod desku z černého leštěného mramoru vedle rodiny Krejčíků a Lambertů.

V bytě kde mají nemluvně se objevují u okna každou chvíli rozhrnou záclony dívají se na teploměr dávají něco za okno ukazují dítěti na ruce, do bytu s paní u okna není skoro vidět paní musí přistoupit až k oknu a výš vyjde na balkon jednou za dlouhý čas pověšený bažant ještě výš bydlí asi mužský na bytě celý den není doma. Coda. Gaube musí nosit na namrzlé ruce nátepníčky to má z toho že chtěla ženicha který je úředníkem a mluví německy.

Sněhurka, Sněženka, Schneeglöckchen za bílou záclonou za oknem aby jí neroztály sánky a bambuličky Sněhurka u chudých na divadle tady za oknem za rozsvícením, prv-ní dru-há tře-tí, osminky, co představuje Sněhurka když se netančí balet když se bílé bambulky netřesou a nepadá umělý sníh? když po ní zůstane bílá záclona a první stránka na příští hodinu.

Už tu bude Gaube vypije kávu a půjdou spolu Gaube učí jmenovat ulici chodník krámy nápisy věci ve výkladech vozy lidi. Říkej po mně, ulice: die Gasse.

Gasse je ulice s obchodem s hudebninami kde kupuje Gaube. Gaube červená v knihkupectví je horko nátepníčky hřejí prodavač bude mít pod pultem schované nějaké jídlo v časopise podrobně popisují ruční práce a na zadní stránce šachy rébusy hádanky.

Kdo chodí ráno o čtyřech, v poledne o dvou, večer o třech?

Dvakrát nahodit, z téhle pletené řady se Gaube až zapotil nos a raději si honem vybrala ten sešit s bleděmodrým.

Gaube upletla nátepičky podle tištěného vzoru pokouší se udělat dle návodu nábytek pro pannu z tvrdého papíru stůl židle nedrží pohromadě špatně udělané? špatný papír? neměly by se sešit nějakým zvláštním stehem? Proto jde Gaube do krámu s přípravami pro ruční práce k skládankám říkankám přesmyčkám křížovkám a hádankám.

Kdo je ten, jenž má naběhlé nohy?

Slečna v obchodě se zná s Gaube je také z dobré rodiny jenže jí neumřel ženich a protože není Němkyně neučí a děti k ní přijdou jen když si nakupují na první hodinu ručních prací. Slečna sleduje upřeně krabice pak trhne jednou z nich nad hlavou odklapne víko a na pultě leží řádky růžových hedvábí všech odstínů od bělavé až do červenavé.

Není takové umění sedět a vyšívat když člověka někdo naučí stehu dá mu natisknutý vzorek a zbývá jen vyhledat si odstín v zcumlaném hedvábí, ale vynajít v krabicih poupě listy a na vnitřek rozkvetlé růže žlutou! té nebude tolik zapotřebí, míň vám však neprodají. V krabicih není jen hedvábí a bavlnky také vlna na punčochy a nátepičky slečna Gaube má tak choulostivé ruce, v těch podlouhlých škatulích jsou hotové rukavice šedivé a hnědé teplé rukavice pro mužské to by nikdo neřekl že v tomhle obchodě s poupaty jsou k dostání zimní rukavice pro mužského uložené v hedvábném papíře tak je ovšem do ruky nedostane vždyť je skoro nenosí jak je rok dlouhý až uhodí mrazy to hned tak nebude pak najednou, mužský s tmavýma očima neholený, hergot, kde mám rukavice, tady jsou; nezavře! a jde sem mrazivá pára, není konduktér aby mu mrzly prsty mohl by si je vstrčit do kapsy, pro toho mužského nejsou rukavičky na ten jeho kus práce! pro tu chvíli co je zima! žena mu je koupila, ten má jiné myšlenky!

: Jen se mě ptej.

Nikdo jinej ti líp neporadí.

: : Všude je zle, copak já se nějak obejdu ale děti a co se žena nastará. Já se dobře pamatuju na ty doby kdy jsi k nám přišel

to byly jiný časy, teď si nevíme rady. Tenkrátš měl štěstí, měl bys zkusit třeba ho budeš mít zas.

- : Myslíš že jsem všechno nezkoušel?! Kudy chodím tudy na to myslím, někdy ani v noci nemůžu spát.
- : : Snad to dobře dopadne.
- : Času máme dost, povídej co ty víš.
- : : Něco se musí stát, viník se musí potrestat, přece je na světě nějaká spravedlnost.
- : Ty se pamatuješ jak to všechno bylo?
- : : Já jen vím že se nevrátil a pak se o tom přestalo mluvit.
- : Jak je možná že se nikdo nestaral, nepátral.
- : : To víš, byly jinší starosti.
- : Já bych to byl tak nenechal a taky nenechám, kdyby nevím co.
- : : Co nás čeká! Štěstí že to člověk neví a co všechno vydrží! všechno na něj padá jedno neštěstí za druhým.
- : Ještě pořád mám naději, jen kdybych měl nějakou stopu. Ať se mi trochu pomůže, nemohu všude sám. Vždyť nekoukám na krejcar, lidi jsou neúčinní, ze strachu, z lenosti, já nevím, nedělají zadarmo, ale až já na toho člověka přijdu! toho Pánbu potrestá najde si ho i beze mě. Musím se o každou věc starat. Kdyby tu například byly děti z prvního manželství kdo by se o ně staral? zase jen já.
- : : Nic nevím, ale přece by se někdo našel kdo o všem ví,
- : Pátral jsem,
- : : Cizí lidi, zloději,
- : Poctiví nebyli,
- : : Že ty lidi netíží svědomí, ze světa přece všichni nezmizeli.
- : O mě tady přece nejde, vidíš že chci všechno poctivě a spravedlivě, já se všeho vzdám jen ať je pokoj. Povídám mu, řekni co víš, zachrániš mě, zachrániš celou rodinu, posuď sám máš přece rozum,
- „ Ne, rozum tady není nic platný,
Abych ho nechal abych byl rád že jsem rád, že je to takhle pro všechny lepší. Div mně neutek, vymlouval se,

- „ Nedorážej na mě, nic nepovím s nadávkama nic nezmůžeš, myslí si nejhorsí a dávno to nebude tak hrozné jako to doopravdy je,
Už jsem jeho samotného podezřival a nutil,
- „ Tak tady to máš, sám seš ten nešťastnej, vždycky si se chlubil že na každého vyzraješ, tak jen hledej jen se na sebe podívej co si udělal z celé rodiny, a teď by ses jí zastával,
Myslel jsem že je spolčený se švagrem že se mě chtějí zbavit že se proti mně spojili. Když bylo zle to dovedli přijít.
- : : Nerozčiluj se, není to nic platné, třeba to tak nemysleli.
- : Že ne? ještě se mi málo navyhrožují že jsem zhouba celé rodiny že jsem všem přinesl jen neštěstí. Mám toho dost, všechny je vyházím.
- „ Však ty toho budeš litovat.
- : : To je hrůza! kdo je viník? kdoví kde je toho člověka konec, třebas ho ta myšlenka už pronásleduje, to musí být strašné, já se v tom nevyznám. Jak bych moh říct něco proti tobě. Člověk se může mýlit. Já jsem při tobě vždycky i v nejhorsím.
- : Švagr se bránil že ho obviňuju, že si to nedá líbit, že jde o jeho čest,
- „ Řekni mně ty pomluvy do očí.
- : : Ve zlosti se leccos řekne.
- : Smluvili se.
- : : Ani bych neřek,
- : Povídám švagrovi ty si ještě troufáš ke mně přijít, máš mě za blázna, myslet si že nepoznám že jsi se chtěl dostat na moje místo?! mluvit umí, to vím, ať mi nic neříká, ať se mě neptá, copak mi sám neradil? Co se mluvilo při smrti jejího prvního muže?! Kde jsem byl tenkrát já?! Proč se tehdy nepátralo?! teď se nic neví a kdyby to nebylo smluveno nikdo by si na mě netroufal ani slovem. Za celá ta léta si nikdo nemůže stěžovat. Švagr se vytácel, nemá prý na obchodě žádný zájem,